

Sygn. akt III AUa 87/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz SA Krystyna Smaga (spr.)
Protokolant: st.sekr.sądowy Urszula Goluch-Nikanowicz	

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2013 r. w Lublinie

sprawy J. D.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wysokość emerytury rolniczej

na skutek apelacji wnioskodawcy J. D.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 14 grudnia 2012 r. sygn. akt IV U 1562/12

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 września 2012 r Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznał wnioskodawcy J. D. prawo do emerytury rolniczej od 1 września 2012 r. Jednocześnie, powołując się na art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r Nr 50, poz. 291 ze zm.), wnioskodawcy odmówiono doliczenia do części składkowej świadczenia okresu odbywania służby wojskowej.

W odwołaniu wnioskodawca nie zgadzał się z zaskarżoną decyzją w części dotyczącej odmowy zaliczenia do okresów ubezpieczenia okresów odbywania służby wojskowej, w sytuacji, gdy okresy te zostały uznane wcześniej przy ustalaniu prawa do renty rolniczej.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc, że stosownie do art. 25 ust. 2a i 2b ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r o ubezpieczeniu społecznym rolników, przy ustalaniu wysokości emerytury dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r, do części składkowej emerytury nie zalicza się okresów czynnej

służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresów jej równorzędnych albo okresów zastępczych form tej służby, przypadających przed dniem 1 stycznia 1999 r. Dlatego brak podstaw by wnioskodawcy, urodzonemu (...), zaliczyć do części składkowej emerytury okres odbywania zasadniczej służby wojskowej od 25 października 1971 r do 17 października 1973 r i okres czynnej służby wojskowej odbytej podczas stanu wojennego od 17 grudnia 1981 r do 29 marca 1982 r.

Sąd Okręgowy w Zamościu wyrokiem z dnia 14 grudnia 2012 r oddalił odwołanie na podstawie następujących ustaleń faktycznych i ich oceny prawnej.

Wnioskodawca J. D., urodzony (...), od 1 kwietnia 2004 r do 31 grudnia 2011 r pobierał rentę rolniczą. Z decyzji z dnia 12 maja 2004 r, przyznającej wnioskodawcy prawo do renty wynika, że część składkowa renty wyniosła 38,41% emerytury podstawowej, a do jej ustalenia organ rentowy przyjął między innymi 2,27 lat podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu przypadającemu w okresach od 25 października 1971 r do 17 października 1973 r i od 17 grudnia 1981 r do 29 marca 1982 r.

Na wniosek z dnia 5 września 2012 r, decyzją z dnia 21 września 2012 r, organ rentowy przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury rolniczej od 1 września 2012 r. Część składkową emerytury organ rentowy ustalił w wysokości 37,75% emerytury podstawowej. Do jej ustalenia przyjęto: 5,21 lat opłacania składki na Fundusz Emerytalny (...) przypadających w okresie od 1 lipca 1977 r do 31 grudnia 1982 r, po 1% emerytury podstawowej za każdy rok, 18,54 lat opłacania składki na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego (...) w okresie od 1 stycznia 1983 r do 31 grudnia 1990 r, łącznie po 1% emerytury podstawowej za każdy rok i 14 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu po dniu 31 grudnia 1990 r, po 1% emerytury podstawowej za każdy rok. Część uzupełniającą emerytury ustalono w wysokości 91,50 % emerytury podstawowej. Jednocześnie w punkcie III. decyzji organ rentowy wskazał, że do okresów ubezpieczenia nie doliczył okresów odbywania służby wojskowej zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Na rozprawie przed Sądem Okręgowym wnioskodawca oświadczył, że nie zgadza się z zaskarżoną decyzją jedynie w zakresie, w jakim nie uwzględniono mu przy ustalaniu wysokości emerytury okresów odbywania służby wojskowej, tym bardziej, że były one uznane przy ustalaniu wysokości renty.

Sąd Okręgowy zważył, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Okoliczności faktyczne sprawy nie były sporne. Spór sprowadzał się do interpretacji przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz. U. z 2008 r Nr 50, poz. 291 ze zm.) w części regulującej zasady ustalania prawa do emerytury rolniczej i jej wysokości, po zmianach wprowadzonych, z dniem 8 stycznia 2009 r ustawą z dnia 21 listopada 2008 r o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507).

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu mężczyźnie, który spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny 65 lat i podlegał ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu przez co najmniej 25 lat. Emerytura rolnicza przysługuje także rolnikowi, który osiągnął wiek 60 lat, jeżeli podlegał ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu przez co najmniej 30 lat i zaprzestał działalności rolniczej (art. 19 ust. 2).

W myśl art. 20 ust. 1 ustawy, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z przepisem art. 19, zalicza się okresy: 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983 - 1990; 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r oraz 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi. Zgodnie z art. 20 ust. 3, dodanym przez ustawę o emeryturach kapitałowych, obowiązującą od 8 stycznia 2009 r, tych ostatnich okresów nie zalicza się osobom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r.

Stosownie do art. 24 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, emerytura rolnicza składa się z części składkowej i części uzupełniającej, ustalonej zgodnie z art. 25 i art. 26. Dla każdej z tych części ustala się wskaźnik wymiaru.

W myśl art. 25 ust. 2a tej ustawy, do liczby lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu dolicza się liczbę lat podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu przed dniem 1 stycznia 1999 r oraz podlegania zaopatrzeniu emerytalnemu przypadającemu po tej dacie (pkt 1), działalności kombatanckiej, działalności równorzędnej z tą działalnością, a także okresy zaliczane do okresów tej działalności oraz podlegania represjom wojennym i okresu powojennego, określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (pkt 2), a także odbywania czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresy jej równorzędne albo zastępczych form tej służby, przypadających przed dniem 1 stycznia 1999 r (pkt 3) - jeżeli z tego tytułu ubezpieczonemu nie przyznano emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów. Zgodnie z art. 25 ust. 2b, dodanym przez ustawę z dnia 21 listopada 2008 r o emeryturach kapitałowych, obowiązującym od 8 stycznia 2009 r, przepisu ust. 2a nie stosuje się przy ustalaniu wysokości emerytury rolniczej dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.

Sąd wywiódł, że wnioskodawca ukończył 60 lat w dniu 2 grudnia 2011 r, udowodnił ponad 30 lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu i z dniem 17 sierpnia 2012 r zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. Tym samym spełnił warunki do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury rolniczej od miesiąca złożenia wniosku, czyli od 1 września 2012 r. Jednak z uwagi na fakt, że wnioskodawca urodził się po dniu 31 stycznia 1948 r, zgodnie z aktualnie obowiązującym, przytoczonym wyżej, brzmieniem przepisów art. 20 ust. 3 i 25 ust. 2b ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, okresy od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi i okresy wymienione w art. 25 ust. 2a nie mogą być wnioskodawcy uznane ani do ustalania prawa, ani do ustalenia wysokości emerytury rolniczej.

W ocenie Sądu Okręgowego, niezasadny jest zarzut wnioskodawcy, że do uwzględnienia okresów służby wojskowej uprawnia fakt, że okresy te były uznawane przy ustalaniu wnioskodawcy prawa do renty. Prawo do renty było wnioskodawcy przyznane przed dniem 8 stycznia 2009 r, a zatem przed zmianą przepisów art. 20 i 25 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, a ponadto prawo to ustało z dniem 31 grudnia 2011 r. Wnioskodawca złożył wniosek o prawo do emerytury w dniu 5 września 2012 r i przy ustalaniu prawa i wysokości świadczenia należy stosować przepisy obowiązujące w tej dacie.

Dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

Apelację od tego wyroku wniósł wnioskodawca, zaskarżając go w całości.

Apelujący zarzucił, że niezaliczenie mu do części składowej emerytury okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od 25 października 1971 r do 17 października 1973 r oraz okresu czynnej służby wojskowej odbytej podczas stanu wojennego od 17 grudnia 1981 r do 29 marca 1982 r jest niesłuszne. Okres odbywania służby wojskowej został mu uznany znacznie wcześniej, w 2004 r, przy przyznaniu prawa do renty rolniczej.

Apelujący wniósł o ponowne rozpatrzenie i zaliczenie do okresów ubezpieczenia wyżej wymienionych okresów służby wojskowej.

W uzasadnieniu apelacji skarżący stwierdził, że decyzja, jak i wyrok o jej utrzymaniu w mocy, są krzywdzące, gdyż ma to znaczenie dla wysokości pobieranej emerytury. Okres odbywania zasadniczej służby wojskowej od 25 października 1971 r do 17 października 1973 r i okres czynnej służby wojskowej podczas stanu wojennego od 17 grudnia 1981 r do 29 marca 1982 r został zaliczony do okresów ubezpieczenia w 2004 r, przed zmianą przepisów. Prawo do emerytury nabył będąc na rencie.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja nie jest zasadna.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i wnioski prawnicze zawarte w motywach zaskarżonego wyroku. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba ich powtórzenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 r, II UKN 61/97 – OSNAPiUS 1998/3/104, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r, I PKN 339/98 - OSNAPiUS 1998/24/776).

Wnioskodawca urodził się(...)r i złożył wniosek o emeryturę w dniu 5 września 2012 r.

Prawidłowo emerytura rolnicza przyznana została i obliczona na podstawie przepisów prawa obowiązujących w dacie złożenia wniosku o świadczenie.

Skarżący kwestionuje sposób wyliczenia wysokości emerytury rolniczej.

Jednak nie można pominąć przy wyliczeniu wysokości emerytury, że w dacie złożenia wniosku o świadczenie obowiązywała ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników w brzmieniu zmienionym przez art. 33 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507 ze zm.).

Część składkowa emerytury rolniczej wyliczona została w oparciu o przepis art. 25 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn. Dz. U. z 2008 r Nr 50, poz. 291 ze zm.).

Art. 25 ust. 1 tej ustawy mówi, że część składkową ustala się przyjmując po 1% emerytury podstawowej za każdy rok podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, z uwzględnieniem ust. 2-7. Niepełne lata przelicza się odpowiednio, z uwzględnieniem art. 21a. Stosownie do ust. 2 tego artykułu, do liczby lat, o których mowa w ust. 1, dolicza się liczbę lat: podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w okresie od dnia 1 stycznia 1983 r do dnia 31 grudnia 1990 r (pkt 1); prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym w okresie od dnia 1 lipca 1977 r do dnia 31 grudnia 1982 r, za który była opłacana składka na Fundusz Emerytalny (...) (pkt 2); prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym - bez podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu - po ukończeniu 16. roku życia, przypadających przed dniem 1 lipca 1977 r, jednak nie wcześniej niż 25 lat przed spełnieniem warunków nabycia prawa do emerytury rolniczej lub renty inwalidzkiej rolniczej (pkt 4). Zgodnie z art. 25 ust. 2a - do liczby lat, o których mowa w ust. 1, dolicza się również liczbę lat: podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu przed dniem 1 stycznia 1999 r oraz podlegania zaopatrzeniu emerytalnemu przypadającemu po tej dacie (pkt 1), działalności kombatanckiej, działalności równorzędnej z tą działalnością, a także okresy zaliczane do okresów tej działalności oraz podlegania represjom wojennym i okresu powojennego, określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (pkt 2), odbywania czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresy jej równorzędne albo zastępczych form tej służby, przypadających przed dniem 1 stycznia 1999 r (pkt 3) - jeżeli z tego tytułu ubezpieczonemu nie przyznano emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów.

Natomiast dodany przez ustawę o emeryturach kapitałowych przepis art. 25 ust. 2b ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników stwierdza, że przepisu ust. 2a nie stosuje się przy ustalaniu wysokości emerytury rolniczej dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. Jak wynika z treści art. 46 ustawy o emeryturach kapitałowych, przepisy ustawy weszły w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia, to jest od dnia 8 stycznia 2009 r (ustawa ogłoszona w Dzienniku Ustaw Nr 228 z dnia 24 grudnia 2008 r).

Cytowany wyżej przepis art. 25 ust. 2a jasno wskazuje, że wnioskodawca nie może mieć wyliczonej części składkowej emerytury rolniczej z uwzględnieniem okresów odbywania służby wojskowej, bowiem urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.

Nie ma znaczenia, że skarżący wcześniej pobierał rentę rolniczą i przy jej wyliczeniu uwzględnione zostały w części składkowej okresy odbywania służby wojskowej. Emerytura rolnicza jest nowym świadczeniem. Jej wysokość

obliczana jest niezależnie od tego, czy ubezpieczony miał wcześniej prawo do renty, czy też nie i niezależnie od tego, w jaki sposób wyliczona została wcześniej przyznana renta.

Skarżący nie przedstawił żadnych istotnych zarzutów do skarżonego wyroku, które mogłyby skutkować zmianą lub uchynieniem zaskarżonego wyroku.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację jako bezzasadną.